

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 19.5.2006
KOM(2006) 220 lõplik

2006/0074 (ACC)

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

tsiviilotstarbelist ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Maroko Kuningriigi vahel

(komisjoni esitatud)

A) SELETUSKIRI

1) ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Oma rahvusvahelisest iseloomust tulenevalt on GALILEO programm ajendanud mitmeid riike taotlema koostöölepingu sõlmimist Euroopa Liiduga.

Maroko väljendas ametlikult oma huvi 2004. aasta augustis. Nõukogult 2005. aasta aprillis läbirääkimiste pidamiseks saadud volituste alusel parafeeris Euroopa Komisjon 8. novembril 2005. aastal lepingu Maroko ametiasutustega.

Euroopa Komisjon teeb nõukogule ettepaneku anda luba Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Maroko Kuningriigi vahelise koostöölepingu allkirjastamiseks.

- **Üldine taust**

Eri üksuste kaudu on Marokol oskusteave kosmosetehnoloogia ja selle rakenduste valdkondades. Ühelt poolt soovib Maroko ühise huvirühma loomisega ühendada oma eri üksuste tegevus ja teiselt poolt arendada satelliitradionavigatsiooni kasutamist oma territooriumil ja ümberkaudes piirkonnas (Vahemere läänepiirkond ja Lääne-Aafrika), keskendudes sellele piirkonnale mõeldud erilistele rakendustele.

Kontaktid Maroko osalemiseks GALILEO programmis sõlmiti 24. märtsi 2004. aasta kohtumisel Maroko varustus- ja transpordiministri ning Euroopa Komisjoni transpordi- ja energeetika peadirektori vahel.

9. augustil 2004. aastal saatis Maroko varustus- ja transpordiminister Euroopa Komisjoni transpordi- ja energeetika peadirektorile kirja, väljendades oma riigi soovi osaleda ühissettevõttega GALILEO ühinemise kaudu kogu GALILEO projektis.

Et täpsustada sõlmitava pooltevahelise lepingu raames Maroko ja Euroopa Ühenduse vahelise koostöö tingimusi, toimus 6. oktoobril 2004. aastal kohtumine Maroko varustus- ja transpordiministri juhitava ja asjaomasete Maroko ministriumide esindajatest koosneva delegatsiooniga.

13. oktoobril kirjutas minister peadirektorile teise kirja, et kinnitada Maroko tahet Euroopa Ühendusega tsiviilotstarbelise satelliitradionavigatsioonisüsteemi käsitleva koostöölepingu sõlmimiseks.

Ettevalmistavate kokkusaamiste käigus koostatud Marokoga tehtava koostöö plaan näeb ette mitmepoolset tööstus- ja teaduskoostööd rakenduste valdkonnas ja eriti standardimistegevusi, piirkondliku terviklikkuse järelevalvet ning GALILEOsse tehtavaid finantsinvesteeringuid.

Maroko ja Euroopa ettevõtjatel on kosmosesektoris mitmete aastate pikkused tööstuskoostöö sidemed. Seega on olemas tugev alus koostöö laiendamiseks selles poolte jaoks väga olulises valdkonnas. Leping peaks seda huvi kaitsma ja toetama ning püüdma arendada koostööd kahe poole ettevõtjate vahel.

- **Ettepanekus käsitletavas valdkonnas praegu kehtivad õigusnormid**

18. veebruaril 2004. aastal võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „Galileo uurimisprogrammi eduaruande 2004. aasta alguse seisuga”, mille 2. peatükis pealkirjaga „Rahvusvahelise koostöö areng” pakutakse välja GALILEO rahvusvahelise mõõtme arendamise strateegia.

Selle teatise põhjal 9. märtsil 2004. aastal vastu võetud järeldustes „toetab nõukogu rahvusvahelise koostöö arendamist selles valdkonnas”.

21. aprillil 2005. aastal võttis nõukogu vastu läbirääkimissuunised ja volitas komisjoni alustama läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Maroko Kuningriigi vahelise tsiviilotstarbelist ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva koostöölepingu sisu kindlaksmääramiseks.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

Navigatsiooni- ja positsioneerimissüsteemi loomine Euroopas on kesksel kohal ühenduse poliitikas, mille eesmärk on lõimida täielikult maa-, mere- ja õhustranspordi infrastruktuurid, selleks et tagada kindel, katkestusteta, ökonoomne ja keskkonda arvestav navigatsioon. Sellise võrgu arendamist käsitlevad järgmised õigusaktid:

- nõukogu 21. mai 2002. aasta määrus nr (EÜ) 876/2002, millega luuakse ühissetevõtte Galileo;

- nõukogu 12. juuli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit- raadionavigatsioonisüsteemide juhtimisstruktuuride loomise kohta;

- nõukogu 22. juuni 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1334/2000, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogia ekspordi kontrollimiseks, mida on viimati muudetud 20. novembri 2001. aasta määrusega nr 2432/2001 ja nõukogu 27. mai 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 880/2002;

- 1. märtsil 2000. aastal jõustunud Euroopa-Vahemere piirkonna leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel.

Samuti tuleb erilist tähelepanu pöörata Maroko kohustustele intellektuaalse omandi kaitse alal ja osalemisele mitmepoolsetes jõupingutustes tuumarelvade leviku tõkestamiseks. Niisamuti peab koostöös arvestama ka ekspordikontrolli reguleerivaid õigusakte nagu näiteks nõukogu määrust (EÜ) nr 1334/2000, mida on viimati muudetud määrustega (EÜ) nr 2432/2001 ja (EÜ) nr 880/2002.

2) KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtsektorid ja vastajate üldiseloolumustus

Vastavalt läbirääkimissuunistele konsulteeriti nõukogu GALILEO programmi erikomiteega. Samuti hoiti kogu läbirääkimiste protsessi käigus kursis GALILEO julgeolekunõukogu. Teisalt teavitati komisjoni tasandil kõigist arengutest mitmeid huvitatud peadirektoraate.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Kõigi liikmesriikide ja komisjoni teenistuste kommentaarid võeti arvesse.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Asjaomased teadus-/ekspertiisivaldkonnad

Ekspertiisivaldkonnaks oli peamiselt satelliitnavigatsioon ja selle rakendused.

Kasutatud meetodika

Ekspertidega konsulteeriti regulaarselt ning programmis osalemisega seotud võimekuste ja riigi huvide tagamiseks osalesid nad läbirääkimistel.

Põhilised organisatsioonid/eksperdid, kellega konsulteeriti

Läbirääkimiste kõigi etappidega oli tihedalt seotud ning neis osalesid ühisettevõtte GALILEO, mis juhib kogu GALILEO programmi arendusetappi, ning Euroopa Kosmoseagentuur, mis viib ellu orbiidil valideerimise etapi.

Saadud ja kasutatud nõuannete kokkuvõte

Võimalike tõsiste ohtude ning pöördumatute tagajärgede olemasolu ei mainitud.

Kõik väljendasid vajadust Vahemere-piirkonnas teistele suunda näitava Maroko Kuningriigiga tiheda koostöö tegemise järele. Naabruspoliitika raames peab laiendama ka EUROMEDI programmis GALILEO süsteemi eelkäijaks olevat EGNOSe süsteemi.

Ekspertarvamuste avalikustamiseks kasutatud vahendid

Ekspertide järeldused lisati lepingusse.

- **Mõju hindamine**

Kuna Maroko on satelliitnavigatsiooniteenuste rakenduste arendamise sektoris väga dünaamiline riik, siis on GALILEO teenuste toomisel Maroko ning Vahemere läänepiirkonna ja Lääne-Aafrika turgudele oluline majanduslik mõju.

Hinnanguliselt loovad satelliitnavigatsiooniteenused aastaks 2020 maailmas umbes 300 miljardi euro suuruse turu koos vähemalt 3 miljardi töötava vastuvõtjaga. GALILEO kaudu luuakse Euroopas 150 000 kõrget kvalifikatsiooni nõudvat töökohta.

Nõukogu 2004. aasta juuli (12) määrusega nr 1321/2004 loodud GNSSi järelevalveamet tagab süsteemide kohase sertifitseerimise ja sellest saab GALILEO kontsessiooni valdaja. Samuti tagab amet järelevalve käesoleva lepinguga hõlmatud tegevuste üle.

3) ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Komisjon teeb nõukogule ettepaneku anda luba Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Maroko Kuningriigi vahelise tsiviilotstarbelist ülemaailmset

satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva lepingu allkirjastamiseks.

- **Õiguslik alus**

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklid 133 ja 170 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse niivõrd, kuivõrd ettepanekus ei käsitleta ühenduse ainupädevusse kuuluvat valdkonda.

Liikmesriikidel ei ole oma tegevuse kaudu võimalik ettepaneku eesmärke piisaval määral saavutada järgmisel põhjustel:

GALILEO, mille maksumus on hinnanguliselt 3 miljardit eurot, on Euroopa algatus, mida ükski liikmesriik üksi rahastada ei saa.

Ühenduse meetmete kaudu on ettepaneku eesmärke võimalik paremini saavutada järgmistel põhjustel:

kosmosesektori tööstuslik oskusteave on jagunenud mitmete Euroopa riikide vahel,

satelliitnavigatsiooni infrastruktuur hõlmab kogu Euroopa territooriumi.

Käesolev leping hõlmab küsimusi, mis oma olemusest tulenevalt nõuavad tegevust ühenduse tasandil, näiteks standardimist ja sertifitseerimist.

Seega on ettepanek subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel:

leping on nii lihtne kui võimalik, kuna see tagab, et mitte-Euroopa riigid toetavad programmi kõigis põhilistes aspektides (standardid, sertifitseerimine, sageduste kasutamine jne). Samuti võimaldab see satelliitnavigatsiooni valdkonnas viia ellu ühiseid teaduslikke uurimisprojekte.

Leping ei näe ette rahaliste vahendite vahetamist.

- **Õigusakti valik**

Kavandatud õigusakt(id): muu.

Muud liiki õigusaktid ei ole asjakohased järgmistel põhjustel.

Rahvusvaheline leping on ainus instrument, mis tagab Maroko Kuningriigi koostöö GALILEO edendamisel. Kui lepingut ei sõlmita, loob see riik kõik oma positsioneerimis- ja navigatsiooniteenused teiste süsteemide (peamiselt GPS)

põhistena, mis võiks takistada GALILEO majanduslikku edu.

4) MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5) TÄIENDAV TEAVE

- **Läbivaatamis-/ muutmis-/ ajapiiranguklausel**

Ettepanek sisaldab õigusakti või õigusakti osa ajalise piirangu klauslit, kui eelnevalt kehtestatud tingimused on täidetud.

B) Ettepanek

Ettepaneku kohane otsus

Lähtudes Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklitest 133 ja 170 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega, soovib komisjon nõukogul anda volitused Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Maroko Kuningriigi vahelise tsiviilotstarbelist ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva lepingu allkirjastamiseks.

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

tsiviilotstarbelist ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitleva lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Maroko Kuningriigi vahel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artikleid 170 ja 133 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon on ühenduse nimel pidanud läbirääkimisi lepingu sõlmimiseks Maroko Kuningriigiga.
- (2) 8. novembril 2005. aastal parafeeritud leping tuleb allkirjastada tingimusel, et oleks võimalik sõlmida see hilisemal kuupäeval,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Ainus artikkel

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik, kes on volitatud ühenduse ja selle liikmesriikide nimel alla kirjutama Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Maroko Kuningriigi vahelisele tsiviilotstarbelist ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) käsitlevale koostöölepingule tingimusel, et oleks võimalik sõlmida see hilisemal kuupäeval.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA
KOOSTÖÖLEPING
TSIVILOTSTARBELISE ÜLEMAAILMSE
SATELLIITNAVIGATSIOONISÜSTEEMI (GNSS) KOHTA
EUROOPA ÜHENDUSE JA
JA SELLE LIIKMESRIIKIDE NING
MAROKO KUNINGRIIGI VAHEL

EUROOPA ÜHENDUS, edaspidi „ühendus”

ja

BELGIA KUNINGRIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

IIRIMAA,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI VABARIIK,

MALTA VABARIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,
SLOVEENIA VABARIIK,
SLOVAKI VABARIIK,
SOOME VABARIIK,
ROOTSI KUNINGRIIK,
SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRIMAA ÜHENDKUNINGRIIK,

kes on Euroopa Ühenduse asutamislepingu osalised, edaspidi „liikmesriigid”,

ühelt poolt,

ja

MAROKO KUNINGRIIK, edaspidi „Maroko”,

teiselt poolt,

edaspidi koos „lepinguosalised”,

ARVESTADES ühiseid huve tsiviilotstarbelise ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) väljatöötamisel,

TUNNISTADES programmi GALILEO tähtsust navigatsiooni ja teabe infrastruktuuri toetajana Euroopas ja Marokos,

ARVESTADES GNSS rakenduste kasvavat arengut Marokos, Euroopas ja maailma muudes piirkondades,

SOOVIDES tugevdada Maroko ja ühenduse vahelist koostööd ning võttes arvesse ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahelist Euroopa-Vahemere piirkonna assotsiatsiooni loomise lepingut,¹ mis jõustus 1. märtsil 2000 (edaspidi „2000. aasta märtsi assotsiatsioonileping”),

LEPIVAD KOKKU JÄRGMISES:

Artikkel 1

Lepingu eesmärk

Lepingu eesmärk on soodustada, lihtsustada ja tugevdada koostööd lepinguosaliste vahel Euroopa ja Maroko panustamise raames tsiviilotstarbelisse ülemaailmsesse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS).

¹ EÜT L 70, 18.03.2000, lk 3.

ARTIKKEL 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

Laiendamise — piirkondlikud või kohalikud mehhanismid, nagu Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisasüsteem (EGNOS). Need pakuvad satelliitnavigatsiooni- ja ajamääramissignaali kasutajatele täiendavat sisendinfot lisaks kasutatava põhisüsteemi vahendusel saadavale teabele ning kauguste/pseudokauguste lisaandmeid või pseudokauguste andmete parandusi või täiustusi. Sellised mehhanismid võimaldavad kasutajatel tööd tõhustada, näiteks suurendada täpsust, kättesaadavust, terviklust ja usaldusväärsust.

GNSS – ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem (GNSS), mis pakub satelliitnavigatsiooni- ja ajamääramissüsteemi võimaldavaid signaale.

GALILEO – Euroopa autonoomne tsiviilotstarbeline ülemaailmne satelliitnavigatsiooni- ja ajamääramissüsteem, mille on kavandanud ja välja töötanud ühendus ja selle liikmesriigid. Süsteem on tsiviilkontrolli all ja ette nähtud GNSS teenuste osutamiseks. GALILEO käigushoidmise võib loovutada eraõiguslikule asutusele. GALILEO eesmärk on pakkuda ühte või mitut eriotstarbelist teenust, milleks on: avatud juurdepääsuga teenused, kaubanduslikud teenused ning ohutus-, otsingu- ja päästeteenused, samuti kaitstud ja riiklikult reguleeritud teenused, et tulla vastu avaliku sektori volitatud kasutajate vajadustele.

Need teenused hõlmavad eelkõige järgmist:

- avatud teenus, mis on määratud üldsusele,
- kaubanduslik teenus, mis on ette nähtud avatud teenusega võrreldes tõhusamaid näitajaid vajava turu rakenduste jaoks,
- teenused inimelu ohutuse tagamiseks, mida kasutatakse suure osa transpordirakenduste puhul, kui inimesed võivad navigatsioonisüsteemi töös puuduste tekkimise korral ilma reaalses hoiatamiseta ohtu sattuda,
- otsingu- ja päästeteenus, mis on ette nähtud inimeste otsimiseks ja päästmiseks hädaolukorras,
- avalik reguleeritud teenus, see turvaline teenus on määratud kasutamiseks valitsusele.

GALILEO kohalikud elemendid – kohalikud mehhanismid, mis pakuvad GALILEO satelliitnavigatsiooni- ja ajamääramissignaali kasutajatele täiendavat sisendinfot lisaks kasutatava põhisüsteemi vahendusel saadavale teabele. Kohalikke elemente võidakse rakendada täiendava tõhususe tagamiseks lennujaamade ja meresadamate ümbruses ning linnas või muudes geograafiliselt keerulistes keskkondades. GALILEO pakub kohalikele elementidele üldmudeleid.

Ülemaailmse navigatsiooni, positsioneerimise ja ajamääramise seadmed – tsiviilotstarbelised lõppkasutajatele mõeldud seadmed satelliitnavigatsiooni- ja ajamääramissignaali edastamiseks, vastuvõtmiseks või töötlemiseks, teenuste osutamiseks ja piirkondlike tugisüsteemide kasutamiseks.

Reguleeriv meede – lepinguosalise seadused, määrused, eeskirjad, menetlused, otsused, haldustoimingud või muud sarnased toimingud.

Koostalitlusvõime – kasutaja tasandil olukord, kus kaheüsteemse vastuvõtja kasutaja saab kasutada üheaegselt vähemalt kahe süsteemi signaale, mis tagab ainult ühe süsteemi kasutamise võrreldes samaväärse või parema tulemuse.

Intellektuaalomand – Stockholmis 14. juulil 1967. aastal allkirjastatud Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni artiklis 2 määratletud intellektuaalomand.

Vastutus – füüsilise või juriidilise isiku juriidiline vastutus kompenseerida teisele füüsilisele või juriidilisele isikule tekitatud kahju kooskõlas konkreetsete juriidiliste põhimõtete ja eeskirjadega. See kohustus võidakse ette näha lepinguga (lepinguline vastutus) või õigusnormiga (lepinguväline vastutus).

Kulude katmine – investeerimis- ja süsteemi haldamiskulude katmiseks ettenähtud mehhanismid.

Salastatud teave – mistahes teave, mida on vaja kaitsta lubamatu avalikustamise eest ja mis võiks eri tasemel kahjustada lepinguosaliste või liikmesriigi põhihuve, sealhulgas riiklikku julgeolekut. Salastatuse aste näidatakse ära erimärgistusega. Kõnealuse teabe salastavad lepinguosalsed kehtivate õigusnormide kohaselt ja kaitsta tuleb selle salastatust, terviklikkust ning kättesaadavust.

ARTIKKEL 3

Koostööpõhimõtted

Lepinguosalised lepivad kokku järgmiste põhimõtete kohaldamises käesoleva lepinguga reguleeritud koostöö suhtes.

1. Vastastikune kasu, kusjuures peetakse silmas õiguste ja kohustuste üldist tasakaalu, sealhulgas panust ja tasu.
2. Partnerlus GALILEO programmi raames kooskõlas GALILEO juhtimise korra ja eeskirjadega.
3. Vastastikused võimalused osaleda koostöös Euroopa ja Maroko tsiviilotstarbeliste GNSS projektide raames.
4. Koostööd mõjutada võiva teabe õigeaegne vahetamine.
5. Intellektuaalomandi õiguste asjakohane kaitse, millele on viidatud käesoleva lepingu artikli 8 lõikes 2.
6. Vaba juurdepääs satelliitnavigatsiooni teenustele lepinguosaliste territooriumidel.
7. GNSSi seadmete vaba turustamine lepinguosaliste territooriumidel.

ARTIKKEL 4

Koostöövaldkond

1. Satelliitnavigatsiooni ja ajamääramisega seotud koostöövaldkonnad on: teadusuuringud, tööstuskoostöö, koolitus, rakendus, teenuste ja turu areng, kaubandus, raadiospektri, tervikluse, standardite, sertifitseerimis- ja julgeolekualased küsimused. Lepinguosalised võivad seda küsimuste nimekirja käesoleva lepingu artikliga 14 ettenähtud sätete kohaselt kohandada.
2. Käesolev leping ei hõlma lepinguosaliste koostööd alltoodud punktides 2.1–2.6. loetletud valdkondades. Lepinguosalised peavad pidama läbirääkimisi ja sõlmima vastavad lepingud, kui leiavad, et koostöö laiendamisega ühes järgmistest valdkondadest kaasneks mõlemapoolne kasu:
 - 2.1. GALILEO tundlikud tehnoloogiad ja teemad, millele laienevad Euroopa Ühenduses ja selle liikmesriikides kohaldatavad ekspordikontrolli ning leviku tõkestamise meetmed,
 - 2.2. krüptograafia ja tähtsamad infoturbe küsimused ning -tehnoloogiad (INFOSEC),
 - 2.3. GALILEO süsteemi turvalisuse arhitektuur (kosmose, maismaa ja kasutajate segmentid),
 - 2.4. GALILEO ülemaailmsete segmentide turvakontrolli funktsioonid,
 - 2.5. avalikud reguleeritud teenused määratlemise, arendamise, rakendamise, katsetamise ja hindamise ning täideviimise (haldus ja kasutamine) faasis, samuti
 - 2.6. salastatud teabe vahetamine seoses satelliitnavigatsiooni ja GALILEOga.
3. Käesolev leping ei piira ühenduse õiguse kohaldamist Euroopa GNSSi järelevalveameti ja selle institutsioonide loomisel. Samuti ei mõjuta käesolev leping kohaldatavat õigust, määrusi ja põhimõtteid, millega rakendatakse tuumarelvade leviku tõkestamise kohustusi ja kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrolli ning siseriiklike meetmeid, mis käsitlevad mittemateriaalse tehnoloogiastiirde turvalisust ja kontrolli.

ARTIKKEL 5

Koostöövormid

1. Kohaldatavaid reguleerivaid meetmeid arvestades soodustavad lepinguosalised parimal viisil käesoleva lepinguga ettenähtud koostööd, et pakkuda võrreldavaid võimalusi osalemiseks nende tegevuses artiklis 4 loetletud valdkondades.
2. Lepinguosalised nõustuvad tegema koostööd, nagu on nimetatud käesoleva lepingu artiklites 6–13.

ARTIKKEL 6

Raadiospekter

1. Tuginedes varasematele edusammudele Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu raames, lepivad lepinguosalisel kokku koostöö ja vastastikuse toetamise jätkamises raadiospektri küsimustes.
2. Sellega seoses toetavad lepinguosalisel piisavat sageduste eraldamist GALILEO tarbeks, et tagada GALILEO teenuste kättesaadavus kasutajate huvides kogu maailmas ning eriti Marokos ja ühenduses.
3. Peale selle tunnistavad lepinguosalisel raadionavigatsioonispektri kaitsmise tähtsust häirete ja katkestuste eest. Selleks teevad nad kindlaks häirete allikad ning leiavad teineteisele vastuvõetavaid lahendusi nimetatud häirete vastu võitlemiseks.
4. Käesoleva lepingu sätteid ei käsitata kõrvalekaldena kõnealuse valdkonna puhul Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu kohaldatavatest sätetest, eriti ITU raadioeeskirjast.

ARTIKKEL 7

Teadusuuringud

Lepinguosalised edendavad ühist uurimistegevust GNSSi valdkonnas Euroopa ja Maroko uurimisprogrammide, eriti Euroopa Ühenduse teadus- ja arendustegevuse raamprogrammi, Euroopa Kosmoseagentuuri uurimisprogrammide ning Maroko asutuste asjaomaste programmide raames.

Ühine teadusuuringute alane tegevus peaks aitama kaasa tsiviilotstarbelise GNSSi tulevase arengu kavandamisele.

Lepinguosalised lepivad kokku asjakohase mehhanismi kindlaksmääramises, mille eesmärgiks on tõhusate kontaktide ning teadus- ja koolitusprogrammides osalemise tagamine.

ARTIKKEL 8

Tööstuskoostöö

1. Lepinguosalised soodustavad ja toetavad kahe poole vastavate majandusvaldkondade koostööd, sealhulgas ühissetevõtete loomise ja Maroko osalemise teel Euroopa tööstusliitudes ning Euroopa osalemise teel Maroko tööstusliitudes, et kehtestada GALILEO süsteem ning edendada GALILEO rakenduste ja teenuste kasutamist ja arendamist.
2. Tööstuskoostöö hõlbustamiseks annavad ja tagavad lepinguosalisel intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste piisava ja tõhusa kaitse ning jõustamise Galileo/EGNOSe arengu ja tegevusega seotud valdkondades ning sektorites kõrgeimate rahvusvaheliste standardite kohaselt, kaasa arvatud nimetatud standardite tõhusad jõustamisemeetmed.

3. Spetsiaalselt GALILEO jaoks välja töötatud ja selle programmi raames rahastatud tundlike kaupade ja tehnoloogiate ekspordiks Marokost kolmandatesse riikidesse tuleb esitada taotlus loa saamiseks GALILEO pädevale julgeolekuasutusele, kui nimetatud asutus on teinud soovitusel, et nende kaupade puhul tuleks vastavalt kohaldatavatele reguleerivatele meetmetele kasutada ekspordilubasid. Igasuguses lepingu artikli 4 lõikes 2 osutatud eraldi kokkuleppes nähakse samuti ette asjakohane mehhanism, mille kohaselt Maroko annab soovitusi potentsiaalsete kaupade kohta, mille suhtes tuleb kohaldada ekspordilubasid.
4. Lepinguosalised soosivad lepingu eesmärkide täitmiseks sidemete tugevdamist Maroko pädevate asutuste ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahel

ARTIKKEL 9

Kaubanduse ja turu arendamine

1. Lepinguosalised soodustavad kaubandust ja investeringuid Euroopa Liidu ja Maroko satelliitnavigatsiooni infrastruktuuri, seadmetesse, GALILEO kohalikesse elementidesse ja rakendustesse.
2. Selleks töstavad lepinguosalised üldsuse teadlikkust GALILEO satelliitnavigatsioonialasest tegevusest, teevad kindlaks võimalikud GNSS rakenduste kasvu takistavad tõkked ning võtavad asjakohaseid meetmeid selle kasvu soodustamiseks.
3. Kasutajate vajaduste kindlakstegemiseks ja nende suhtes tõhusalt reageerimiseks kaaluvad ühendus ja Maroko avatud GNSS-teemalise kasutajafoorumi loomist.
4. Käesolev leping ei muuda lepinguosalise õiguseid ja kohustusi Maailma Kaubandusorganisatsioonis.

ARTIKKEL 10

Standardid, sertifitseerimine ja reguleerivad meetmed

1. Lepinguosalised tunnistavad lähenemisviiside kooskõlastamise otstarbekust ülemaailmseid satelliitnavigatsiooniteenuseid puudutava rahvusvahelise standardimise ja sertifitseerimise alal. Eelkõige toetavad lepinguosalised ühiselt GALILEO standardite arendamist ning edendavad nende kohaldamist Marokos ja kogu maailmas, rõhutades koostalitlusvõimet muude GNSS süsteemidega.

Kooskõlastamise üheks eesmärgiks on edendada GALILEO teenuste laialdast ja innovatiivset kasutamist, toetades ülemaailmse navigatsiooni- ja ajamääramisstandardite vastuvõtmist avatud juurdepääsuga, kaubandusliku ja ohutusteenuse tarbeks. Lepinguosalised lepivad kokku soodsate tingimuste loomises GALILEO rakenduste arendamiseks.

2. Sellest tulenevalt teevad lepinguosalised käesoleva lepingu eesmärkide edendamiseks ja rakendamiseks vajaduse korral koostööd kõigis GNSSiga seotud küsimustes, mis ilmnevad eelkõige Rahvusvahelises Tsiiviillennundusorganisatsioonis, Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis ja Rahvusvahelises Telekommunikatsiooniliidus.
3. Lepinguosalised tagavad kahepoolisel tasandil, et GNSSi tehniliste standardite, sertifitseerimis- ja litsentseerimismõuete ning seda puudutava korraga seotud meetmed ei sea kaubandusele tarbetuid tõkkeid. Kõnealuste nõuete aluseks on objektiivsed, mittediskrimineerivad, juba eelnevalt kehtestatud läbipaistvad kriteeriumid.
4. Lepinguosalised võtavad vastu reguleerivad meetmed, millega võimaldatakse Galileo, eriti vastuvõtjate, kosmose ja maapealsete osade täielikku kasutamist lepinguosaliste jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil.

ARTIKKEL 11

Ülemaailmse ja piirkondliku GNSSi maapealsete tugisüsteemide arendamine

1. Lepinguosalised teevad koostööd, et välja töötada ja ellu viia maapealse süsteemi arhitektuur, mis võimaldab optimaalselt tagada GALILEO tervikluse ning GALILEO teenuste järjepidevuse.
2. Selleks teevad lepinguosalised piirkondlikul tasandil koostööd eesmärgiga rajada ja välja töötada EGNOSe süsteemil põhinev piirkondlik maapealne tugisüsteem Marokos. Nimetatud piirkondlik süsteem peaks kavakohaselt võimaldama piirkondliku tervikluse kontrolli teenuseid lisaks GALILEO süsteemis ülemaailmselt pakutavatele teenustele.
3. Kohalikul tasandil soodustavad lepinguosalised GALILEO kohalike elementide arendamist.

ARTIKKEL 12

Julgeolek

1. Lepinguosalised rõhutavad vajadust kaitsta ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi väärkasutuse, häirete, katkestuste ja vaenutegevuse eest.
2. Lepinguosalised tõdevad, et koostöö GALILEO süsteemi ja teenuste turvalisuse tagamiseks on tähtis ühine eesmärk. Seepärast asutavad lepinguosalised GNSS julgeoleku küsimuste, sealhulgas konsultatsioonikanalite eest vastutava asutuse. Seda raamistikku kasutatakse GNSSi teenuste katkematus kaitsmiseks.
3. Lepinguosalised võtavad kõik reaalsed meetmed, et tagada oma jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil satelliitnavigatsiooniteenuste ning nendega seotud infrastruktuuri katkematus ja ohutus. Eialgu ei tegele lepinguosalised GALILEO signaalide superpositsioneerimisega ilma lepinguosaliste eelneva nõusolekuta.

4. Igasugune artikli 4 punktis 2.6. nimetatud salastatud teabe vahetamine toimub lepinguosaliste vahelise julgeolekulepingu olemasolul. Põhimõtted, menetluse ja kohaldamisala määravad lepinguosaliste pädevad julgeolekuasutused.

ARTIKKEL 13

Vastutus ja kulude katmine

Lepinguosalised teevad vastavalt vajadusele koostööd, et määrata kindlaks ja rakendada vastutuse ja kulude katmise kord, et soodustada tsiviilotstarbeliste GNSS teenuste osutamist.

ARTIKKEL 14

Koostöömehhanismid

1. Käesolevast lepingust tuleneva koostöö kooskõlastamist ja soodustamist korraldab Maroko nimel Maroko Kuningriigi valitsus ning ühenduse ja selle liikmesriikide nimel Euroopa Komisjon.
2. Kooskõlas artiklis 1 sätestatud eesmärgiga määravad kaks lepinguosalist käesoleva lepingu haldamiseks kindlaks 2000. aasta märtsi assotsiatsioonilepingu raames ettenähtud koostöömehhanismid.
3. Kohaldatavate õigusaktide ja korra kohaselt lepivad lepinguosalised kokku Maroko osalemises Euroopa GNSSi järelevalveametis.

ARTIKKEL 15

Rahastamine

1. Maroko poolt Euroopa GNSSi järelevalveameti kaudu GALILEO programmi antava panuse summa ja tingimused kehtestatakse eraldi lepinguga, mis on kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega sätestatud institutsioonilise korraga.
2. Kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist rakendatakse käesoleva lepingu raames lepinguosaliste koostöö erikorra suhtes kooskõlas 2000. aasta märtsi assotsiatsioonilepinguga.
3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kui ühe lepinguosalise kehtiva koostöö erikorraga nähakse ette teise lepinguosalise osalejate rahaline toetamine, ja kui kõnealuste vahendite abil ostetakse seadmeid, jälgivad lepinguosalised, et kõnealuste seadmete üleandmine ühelt lepinguosaliselt teisele oleks vabastatud tollimaksudest vastavalt kummagi lepinguosalise territooriumil kehtivatele õigusnormidele.

ARTIKKEL 16

Teabevahetus

1. Käesoleva lepingu tõhusa rakendamise tagamiseks kehtestavad lepinguosalised haldusnormid ja määravad konsultatsioonideks vajalikud kontaktpunktid.

2. Lepinguosalised toetavad satelliitnavigatsioonialast teabevahetust mõlema lepinguosalise asutuste ja ettevõtete vahel.

ARTIKKEL 17

Konsultatsioonid ja vaidluste lahendamine

1. Lepinguosalised peavad ühe või teise lepinguosalise taotluse korral viivitamata nõu mis tahes küsimuses, mis tuleneb käesoleva lepingu tõlgendamisest või kohaldamisest. Kõik käesoleva lepingu tõlgendamise või rakendamisega seotud vaidlused lahendatakse lepinguosaliste sõbralike konsultatsioonide teel.
2. Kui ei leita lahendust, kasutavad lepinguosalised 2000. aasta märtsi assotsiatsioonilepingus sätestatud vaidluste lahendamise korda.
3. Lõiked 1 ja 2 ei takista lepinguosalisi kasutamast Maailma Kaubandusorganisatsiooni lepingus sätestatud vaidluste lahendamise korda.

ARTIKKEL 18

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev leping jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuule, mil lepinguosalised teatavad teineteisele kirjalikult, et nad on lõpetanud lepingu jõustumiseks vajalikud riiklikud menetlused. Teated saadetakse Euroopa Nõukogule, kes on lepingu hoiulevõtja.
2. Kui ei ole ette nähtud teisiti, ei mõjuta käesoleva lepingu lõpetamine ühegi selle alusel sõlmitud kokkuleppe kehtivust, kehtivusaega ega samas vallas tekkinud õigusi ja kohustusi.
3. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste vastastikusel kirjalikul kokkuleppel. Mis tahes muudatus jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuule, mil lepinguosalised diplomaatiliste nootide vahetamisega teatavad teineteisele, et nad on lõpetanud selleks vajalikud riiklikud menetlused.
4. Käesolev leping on alates selle jõustumisest sõlmitud esialgu viieks aastaks. Leping pikeneb automaatselt viieaastaste ajavahemike kaupa, välja arvatud juhul, kui üks lepinguosaline on vähemalt kolm kuud enne jooksva viieaastase ajavahemiku lõppu teisele lepinguosalisele kirjalikult teatanud oma soovist leping lõpetada.
5. Käesoleva lepingu võib lõpetada igal ajal, teatades sellest kirjalikult üks aasta ette.

Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja araabia keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.